

Ta pati žinia – skirtingi pranešimai. 7–8 klasės

Įvadas

Ne naujienos kuria laikraštį, o laikraštis kuria naujienas.
Umberto Eco

Kasdien mus pasiekia įvairiausių žinių srautai. Kaip žiniasklaida veikia mūsų nuomonę, vertinimą, supratimą apie įvykius ir reiškinius šalyje, pasaulyje? Kodėl vienos žinios mirga pirmuosiuose laikraščių puslapiuose ir naujienų portaluose, kitos, ne mažiau, atrodytų, svarbios, lieka nepastebėtos? Kodėl naujienos, sukėlusios didelę visuomenės reakciją (tai rodo gyvos diskusijos socialiniuose tinkluose ir šimtai komentarų), dažnai pristatomos skirtingai?

Siūlome atidžiau patyrinėti straipsnius, reportažą ir paanalizuoti, kaip žiniasklaidoje atsispindi skirtingų asmenų ir suinteresuotų grupių atstovų požiūris.

1

Mokiniai nuo 2018 mokslo metų mokosi 4 dienomis ilgiau. 2017 m. pavasarį paskelbta žinia, kad numatoma ilginti mokslo metus 10–15 dienų.

2017 m. kovo 21 d.

Švietimo ir mokslo ministerija

Pranešimai spaudai

Daugiau mokymosi dienų – viena iš priemonių švietimo kokybei pagerinti

Švietimo ir mokslo ministerija nuo ateinančių mokslo metų siūlo pridėti 10–15 dienų. Svarstomi keli variantai: ilgiau mokytis birželį, mokslo metus pradėti rugpjūtį ar leisti rinktis mokyklai, kada jai pradėti ir kada baigti mokslo metus pagal nustatytą mokslo dienų skaičių. Šie variantai ir priežastys, kodėl ketinama ilginti mokslo metus, pateikti šiandien ministerijoje įvykusioje spaudos konferencijoje.

[...] „Pagrindinė švietimo kryptis – užtikrinti kokybę. Dabar Lietuvos mokinių pasiekimai prastėja, atsilieka nuo kitų šalių, daug praleidžiama pamokų, ugdymo turinys sudėtingas, o jį išdėstant per gana trumpus mokslo metus, mokiniai patiria nemažą įtampą. Pailginus mokslo metus, ugdymo turinį būtų galima išdėstyti tolygiau, mokiniams būtų skiriama mažiau namų darbų. Trumpiau atostogaudami vasarą, daugelis prasmingiau praleistų laiką mokyklose“, – sakė ministrė Jurgita Petrauskienė.

Lietuvoje mokslo metai vieni trumpiausių Europoje – 34 savaitės. Kitose šalyse mokslo metais trunka 37–40 savaitių. 2007 m. Lietuvoje mokiniai mokėsi 39 savaites, bet po to mokslo metai nuolat trumpėjo. [...] Prieiga per internetą: https://www.smm.lt/web/lt/news/pranesimai_spaudai/naujienos_1/daugiau-mokymosi-dienuviena-is-priemoniu-svietimo-kokybei-pagerinti.

Šis pranešimas sulaukė žiniasklaidos dėmesio. Viešojoje erdvėje pasirodė daug straipsnių šia tema.

Užduotis.

- 1.1.** Perskaitytė tekstus ir peržiūrėję vaizdo medžiagą, parašykite argumentuotą nuomonę apie sprendimą pailginti mokslo metus ir pasvarstykite, kodėl šis sumanymas buvo tik iš dalies įgyvendintas.

A

2017 m. balandžio 10 d.

Publikacija „Lietuvos dienoje“

Protestuotojai kirtो ministerijai: nepritaria ilgesniems mokslo metams

Švietimo ir mokslo ministerijos pasiūlyta idėja ilginti mokslo metus ir taip gerinti moksleivių pasiekimų rezultatus, sulaukia vis daugiau pasipriešinimo. Tokį pasiūlymą kritikuoja ne tik kiti politikai, bet ir švietimo bendruomenė.

Pirmadienį prie ministerijos pastato Vilniuje surengta protesto akcija „Ar ilgiau yra geriau?“, kurioje dalyvavusieji pareiškė nepritariantys mokslo metų ilginimui. Apie vidurdienį prie ministerijos pastato jau buvo susirinkusi gausi minia idėja nepatenkintų moksleivių, mokytojų ir tėvų. Nemažai jų atvykę iš Vilniaus rajono mokyklų, dalis – vilniečiai. Vaikai rankose laikė molinius švilpukus, simbolizuojančius juos iš klasių į lauką šaukiantį pavasarį.

Švietimo darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas Andrius Navickas sakė, kad visi vaikai gavo tėvų sutikimus dalyvauti protesto akcijoje, kurią jis pavadino pilietiškumo pamoka.

„Mes norime, kad vaikai turėtų galimybę rinktis, kad nebūtų per prievartą vaikai stumiami sėdėti mokyklose, pamokose, kurių jau ir taip gegužės mėnesį, prasidėjus egzaminams jie jau nebenori lankyti. Prasideda geri orai ir egzaminų sesija sugriauna visą mokyklos ritmą. Todėl mes galvojame, kad ne pamokų kiekį reikia didinti, o reikia skirti dėmesį patraukliam edukaciniam, kultūriniam ugdymui“, – žurnalistams sakė A. Na-

vickas. [...] „Esmė yra ginčas, dėl ko dabar ir klaidina ministerija, vyksta dėl turinio. Dėl jo nėra susitarta. Todėl pirmiausia mes turime susitarti dėl turinio, ką darysime ir tada galime tartis, kiek laiko darysime, kiek laiko vesime pamokas“, – sakė A. Navickas. Paklaustas, kaip vertina ministerijos argumentus, kad prailginus mokslo metus, gerės moksleivių pasiekimai, A. Navickas buvo kategoriškas – tai visiškai absurdas. Jis sakė, kad tokie pasisakymai rodo arba ministerijos neįžvalgumą, arba tai turimų duomenų ignoravimas. „Ten kur mokslo metai ilgiausi, Ispanijoje ar Danijoje, ten rezultatai yra kai kur net ir prastesni už Lietuvos. Mes manome, kad krūvio nepaskirstys, nei vienas mokytojas nepalieka birželiui kažkokių sudėtingų dalykų. Tas krūvis neišsidėstys plačiau ir rezultatai nuo vienos ar dviejų pamokų negrės“, – įsitikinęs profesinės sąjungos pirmininkas. Jis tvirtino, kad būtina gerinti mokinių motyvaciją, lankomumą bei reikalingomis priemonėmis aprūpinti mokyklas. Pasak A. Navicko, Lietuvos švietimo problema yra ne ta, kad mokiniai neturi žinių, o tai, kad jie nemoka jų praktiškai pritaikyti. „Šitas protestas jau padeda tuo, kad viešiname. Ministerija buvo nusiteikusi tyliai, ramiai tą padaryti, kai mes pradėjome apie tai viešai kalbėti, mes džiaugiamės, kad sulaukiame milžiniško visuomenės palaikymo“, – sakė A. Navickas. [...]

Mokslo metų ilginimui pritaria

Nors susirinkusieji prie ministerijos ir priešinosi ilgesniems mokslo metams, ne visi laikosi tokios pozicijos. Pritarimą ilgesniems mokslo metams jau yra išreiškę kai kurių ugdymo įstaigų vadovai. Palankiai tokią idėją vertina Vilniaus Licėjaus direktorius Saulius Jurkevičius, kuris trijų mėnesių vasaros atostogas buvo pavadinęs nusikalstama veika. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) gimnazija ketina koreguoti mokslo metų trukmę, ją prailginant. [...] Gim-

nazija ruošiasi siūlyti ir aktyvias veiklas“, – laiške Švietimo ir mokslo ministerijai teigė gimnazijos direktorius Arūnas Bučnys. Jis pridūrė, kad mūsų ugdymo programos apimtimi neatsilieka nuo kitų Europos šalių, o mokomės trumpiau. Todėl, pasak A.Bučnio, nuovargis – gana dažna mūsų mokinių būklė. Jis teigė, kad mokiniai pavargsta dėl to, kad mokosi nenuosekliai, tam tikrais laikotarpiais – per intensyviai. Mokslo metų ilginimui pritaria ir Lietuvos nevalstybinių bendrojo ugdymo įstaigų asociacija, pasak kurių: „Norint ko nors pasiekti, reikia dirbti.“

Prieiga per internetą: <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2017/04/10/news/protestuotojai-kirto-ministerijai-nepitaria-ilgesniems-mokslo-metams-722808>.

B

2017 balandžio 15 d. publikacija portale 15min.

Milena Andrukaitytė

Apklausa: mokslo metų ilginimui nepitaria 63 proc. gyventojų

Švietimo ir mokslo ministerijos siūlymui ilginti mokslo metus nepitaria 63 proc. Lietuvos gyventojų, o tarp turinčių mokyklinio amžiaus vaikų nepritariančiųjų yra dar daugiau – 72 proc., rodo visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės „Vilmorus“ atlikta apklausa.

Mokslo metų ilginimui pritarė 15,6 proc. apklaustų gyventojų, tuo metu visiškai nepritariančiųjų buvo 38,6 proc., greičiau nepritariančiųjų – 24,1 procento. Dar 21,5 proc. gyventojų į klausimą, pritaria ar nepitaria mokslo metų ilginimui, atsakė „nei taip, nei ne“, rodo apklausos duomenys. Tarp mokyklinio amžiaus vaikus auginančių tėvų tvirtos nuomonės šiuo klau-

mu neturėjo 6,1 proc. apklausos dalyvių, pritariančiųjų mokslo metų ilginimui buvo 21,7 proc., o nepritariančiųjų – 72,2 procento. Reprezentatyvią gyventojų apklausą dėl mokslo metų ilginimo „Vimorus“ atliko balandžio 1–9 dienomis savo iniciatyva, apklausti 1001 pilnametis šalies gyventojas. Švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė mokslo metus siūlo ilginti 10–15 dienų. Pasak ministerijos, taip siekiama pagerinti mokinių pasiekimus, tolygiau išdėstyti krūvį. Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga dėl ketinimų mokslo metus ilginti šią savaitę surengė protesto akciją.

Prieiga per internetą: <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/apklausa-mokslo-metu-ilginimui-nepitaria-63-proc-gyventoju-56-784062>.

C

2017-03-12 Lietuvos ryto televizijos reportažas.

**Palangos verslininkai būkštauja:
dėl ilgesnių mokslo metų neteks dalies pajamų**

Švietimo ir mokslo ministerijos planai ilginti mokslo metus atsilieps Palangos verslininkams ir moksleiviams. Verslininkai sako, kad sutrumpės

vasaros sezonas ir neteks dalies pajamų. Moksleiviai nebeteks galimybės užsidirbti vasarą.

[rašas: <https://tv.lrytas.lt/zinios/verslas/2017/03/12/news/palangos-verslininkai-bukstauja-del-ilgesniu-mokslo-metu-neteks-dalies-pajamu-372772/>].

D

2017 m. rugpjūčio 18 d. publikacija „Lietuvos žiniuose“
Aušra Lėka

Baigiasi paskutinės ilgos moksleivių atostogos – kitąmet jos sutrumpės dešimčia dienų. Ką mokiniai veiks penkias pailgintų mokslo metų dienas, spręs ugdymo įstaigos, o kitas penkias juos „mokys“ savivaldybės. Dalis pedagogų ir mėrijų atstovų abejoja, ar įgyvendinant naują bus pasiekti tikslai, deklaruojami švietimo valdininkų. Mūsų šalies moksleivių pasiekimai yra prastesni nei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vidurkis, o mokslo metai – vieni trumpiausių. Kai mokosi trumpiausiai, būti geriausiems sunku. O į trumpus mokslo metus įspraustos mokymo programos moksleiviams didina krūvį ir kelia stresą. Remdamasi tokiais argumentais, švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė nusprendė mokslo metus pratęsti dešimčia dienų. „Teisė nuspręsti, kaip 5–11 klasėms išdėstyti papildomas 10 dienų, suteikiama pačioms mokykloms, jų steigėjoms savivaldybėms ir mokyklų savininkams. Sprendimą dėl ugdymo proceso per penkias papildomas dienas įgyvendinimo priims savivaldybės, dėl kitų penkių – pačios mokyklos“, – „Lietuvos žinioms“ aiškino švietimo ir mokslo viceministras Gražvydas Kazakevičius. Koks bus šių sprendimų turinys ir juos priimsiančių institucijų ar įstaigų

indėlis gerinant švietimo rezultatus, kol kas ne labai aišku. „Sprendimą sutrumpinti moksleivių atostogas vertinčiau teigiamai, jei mokslo metai būtų pratęsti įprastai – toliau dėstoma programa, tik daugiau pamokų skiriama atskiroms temoms. Mokslo metų pailginimo tikslas buvo pagerinti mokinių rezultatus, nes tarptautiniuose tyrimuose jie prasti. Bet dabar apie tuos rezultatus niekas nekalba, o tik apie kažkokius žaidimus. Tai, ką dabar kalba ministerijoje, jau turėjome, tuos žaidimus jau žaidėme. Ką gali pasiūlyti savivaldybė? Nueiti į kiną? Kiek truks seansas?“ – klausė Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Aldona Janulevičienė. [...]

Europoje iki šiol trumpiau nei Lietuvoje mokėsi tik Kroatijos moksleiviai. „Eurydice“ duomenimis, mokslo metų trukmė Kroatijoje 2016 metais buvo 637 valandos, Lietuvoje – 737. Gerais švietimo rezultatais garsėjantys estai mokosi 823, suomiai – 844, danai – net 1048 valandas per metus. Lietuvoje vaikams tenka apie 28 pamokas per savaitę, suomiams ar estams – 32. Mokslo metų ilginimo oponentai argumentuoja, kad vaikai vasarą negali mokytis dėl karščių, lyg dar nebūtų kondicionierių, kurių mūsų švietimo

sistema gal būtų pajėgi įpirkti. Bet Lietuva tikrai nėra karščiausio klimato šalis, o, pavyzdžiui, kur kas karštesnė vasaros pradžia pasižyminčios Prancūzijos moksleiviai mokslus baigia liepos 8 dieną ir atostogauja vos aštuonias su puse savaitės, tiek pat trunka ir čekų atostogos. O vokiečiai ilsisi apie šešias savaites – nuo liepos 22 dienos iki rugsėjo 11 dienos. Beje, ir Lietuvoje iki 2008 metų, kai buvo atnaujintos ugdymo programos, mokslo metai truko 39 savaites, o iki 2015-ųjų jie sutrumpėjo mėnesiu ir savaite, nors

programos liko tos pačios, tad krūviai vaikams padidėjo. Pasiūlymai pailginti mokslo metus svarstyti ir prieš porą metų, bet tuomet pritarimo nesulaukė. Dabartinę švietimo ir mokslo ministrę J. Petrauskienę būtų verta pagirti už ryžtingą sprendimą. Tačiau tam, kad jis duotų siekiamų rezultatų, reikia ne tik geros idėjos, bet ir visaverčio jos turinio. Didelis klausimas, ar pavyks mokymosi rezultatus pagerinti savi-valdybių organizuojamomis sporto šventėmis ar ekskursijomis.

2

Klausimai ir užduotys.

2.1.

Kokia žinia sukėlė diskusijų ir skirtingų vertinimų?

2.2.

Kokią pagrindinę problemą siūloma spręsti ilginant mokslo metus?

2.3.

Remdamiesi pateiktais tekstais ir vaizdo įrašu, parašykite, kas ir kokiais argumentais pritaria ilginti mokslo metus, kas ir kokiais argumentais prieštarauja. Greta argumentų pažymėkite, ar jie remiasi faktais (F), ar nuomone (N).

Nuomonė dėl mokslo metų pailginimo

Kas išsako nuomonę	Argumentai UŽ	F/N	Kas išsako nuomonę?	Argumentai PRIEŠ	F/N
A publikacija					
1. Andrius Navickas					
2.					

3.					
B publikacija					
C reportažas					
D publikacija					

2.4. Kas ir kieno interesams atstovauja, pritariantys ilginti mokslo metus?

A tekste .....
 B tekste .....
 C įrašė .....
 D tekste .....

Kas ir kam atstovauja, pasisakantys prieš?

A tekste .....
 B tekste .....
 C įrašė .....
 D tekste .....

- 2.5.** Kurie, išreiškiantys požiūrį, remiasi suinteresuotos grupės interesais? Iš ko galite spręsti, kad tai konkrečios grupės interesai?

.....

- 2.6.** Kaip galėtumėte pakomentuoti B publikacijoje pateiktus visuomenės apklausos rezultatus?

.....

.....

- 2.7.** Koks publikacijos autorių (žurnalistų) požiūris?

Tekstas / įrašas	Neutralus	Už	Prieš
A			
B			
C			
D			

- 2.8.** Raskite teiginių, kurie išreiškia publikacijų autorių (žurnalistų) požiūrį (tuose tekstuose ar įrašė, kuriuose jis tiesiogiai ar netiesiogiai atsiskleidžia).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2.9.** Palyginkite A, C ir D šaltiniuose pateiktą informaciją, kas panašu ir kuo skiriasi.

.....

.....

.....

.....

.....

3

Baigiamoji užduotis.

Parašykite argumentuotą nuomonę apie sprendimą pailginti mokslo metus ir, remdamiesi publikacijomis, pasvarstykite, kodėl šis sumanymas buvo tik iš dalies įgyvendintas.